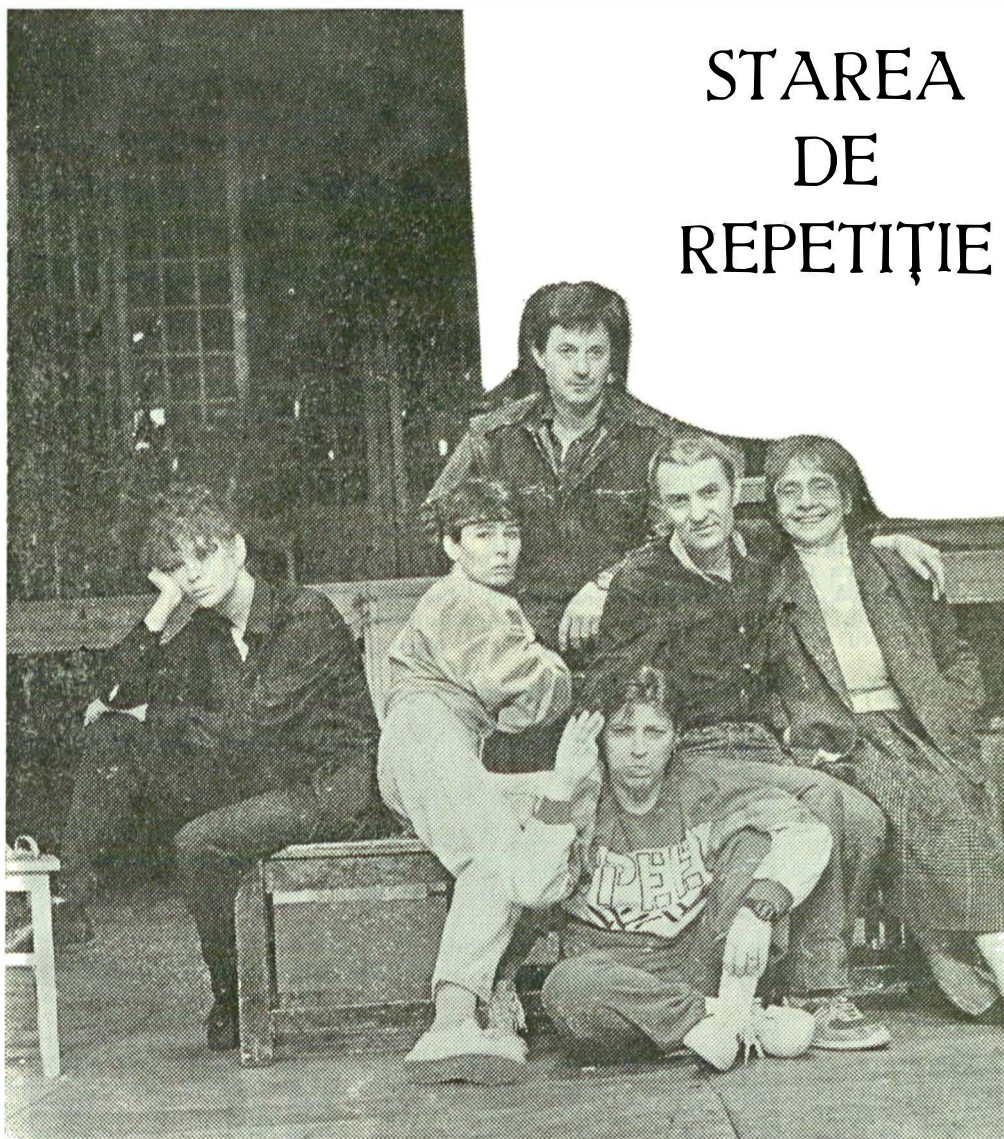

REPORTER ÎN VIAȚA TEATRALĂ

Teatrul „Bulandra”, sala Grădina Icoanei, sîmbătă 14 noiembrie 1987, ora 10. Repetiție la Uriașii munților de Luigi Pirandello, în regia Cătălinei Buzoianu, cu Ion Caramitru, Mariana Buruiană, Ileana Predescu, Irina Petrescu, Luminița Gheorghiu, Constantin Drăgănescu, Marcel Iureș, Val Uritescu, Răzvan Vasilescu, Răzvan Ionescu, Doru Ana, Ioana Pavelescu, Sandu Mihai Gruia, Oana Pelea, Manucla Ciucur. Scenografia : Mihai Mădescu.

STAREA DE REPETIȚIE

...unde începe și unde se termină spectacolul ?

Manuela Ciucur — Starea de zbor

Urbind treptele, spre sală, descoperi mai întâi reflectoarele aprinse sus pe stângi, cele două pasarele laterale și în fund, pe un podium, patru aripi de pânză întinsă pe țevi, rigide, lipsite de viață. Apoi podcaua scenei. Seîndură. În afară de cele patru aripi triunghiulare, țepene, totul e familiar și, te gîndești, în locuri populate cu amintirea atîtor spectacole, strădaniile de a schimba cumva decorul, mai curînd te șochează. Ce s-ar putea schimba aici, pentru a fi cu totul altceva? Sala în semiînunerie, goală, este decamdată decorul cel mai neobisnuit. În podlumul de pe scenă, o trapă. Cineva, într-un trening maro, urcă și coboară în trapă, cu insistență, ca un cuc care a găsit un cuib și vrea să vadă dacă merită să-și facă oul acolo. E o femeie. E Luminița Gheorghiu. Nu mă așteptam, în trening

n-am văzut-o încă niciodată pînă acum. „Măi copii, zice, să nu vă îngrășați că e rău!” O fată care are pe cap un fel de caschetă de baie vine pînă în avanscenă — dacă se poate vorbi aici de așa ceva — și întreabă uitîndu-se undeva, în sus: „Cum vi se pare?” „E bine!” se aude vocea Cătălinei Buzoianu. „În întuneric o să fii fosforescentă. Și o să ai și un tricou prin care au să-ți se vadă oasele, ca la radiografie...” „Ce tricou?” O recunosc, în sfîrșit: e Manuela Ciucur. „O să fie un schelet pictat pe tricou, tot fosforescent...” „Cînd o să fie gata?” „Cînd o să fie gata?” întreabă și Cătălina Buzoianu. „Miercuri!” răspunde Mihai Mădescu, așezat pe primul rînd de scaune, cu un caiet deschis pe genunchi. „Miercuri o să fie gata și trotinetă cu măgar...” Oricît de pregătit ai fi să accepți orice, lumea asta, a teatrului, te ia întotdeauna pe neașteptate, nu știi niciodată unde începe și unde se termină spectacolul... De afară, urcînd pe trepte, vine și Adrian Georgescu Duvă cum e îmbrăcat, ca orice om care vine de afară, din toamnă, bănuiesc că nu joacă în piesa asta... Își caută, din ochi, un loc în sală, nehotărît, de parcă tocmai faptul că se poate așeza oriunde îl pune în încurcătură. „Stai lingă mine!” îl îndeamnă Cătălina Buzoianu. „Îmi mai srui cum e...” „Nu pot să sufăr urechismul!” se scuză actorul. „Aștia, care se pricep la teatru... Am venit doar să văd...” „Hai, putem începe?” strigă Cătălina Buzoianu. Nu-i răspunde nimeni. Ion Caramitru stă pe un scaun, lingă marea suflurei. Alături, Țostică Drăgănescu fumează. Manuela Ciucur s-a urcat într-un scaun prins cu lanțuri de

**Cătălina Buzoianu
pregătindu-se
să lanseze
o... rachetă**

Marcel Iureș, Mariana Buruiană și Manuela Ciucur în „starea de repetiție”

un fel de deltaplan. Cineva, cu o fustă largă cu volane, urcă treptele pasarelei — Ileana Predescu. „E toată lumea la posturi?” întreabă iar Cătălina Buzoianu, de parcă s-ar pregăti să lanseze o rachetă. „Oamenii de la aripi sînt?” „Gata!” se aude o voce, în sfîrșit, dar încă nu se întîmplă nimic. „Hai să batem gongul, să fie ca la teatru!” hotărăște Cătălina Buzoianu. Cei de lingă masa sufleurii vorbesc în șoaptă. Costică Drăgănescu se urcă pe cealaltă pasarelă și se așază, cu picioarele atîrnînd în gol; în afară de faptul că e legat la cap cu o fișie de pînză, ca un pirat, nu-l deosebește nimic de el, omul de toate zilele. Îmi pare rău că sînt în sală, pe post de spectator. Poate că o repetiție se vede mai bine din spatele decorurilor? Sau din cabine? Decorul de-aici nu are „spate” și în cabine nu era nimeni... Doru Ana vine cu haina pe mînă și se așază lingă mine. E cel mai proaspăt angajat al Teatrului „Bulandra”. „Nici nu-mi vine să cred, zice. Și nu pot să-ți spun cum m-au primit... S-au bucurat de parcă ei reușiseră la concurs...” Se aude gongul. Aș vrea să știu acum cine e la posturi și pe unde, dar, deodată, Irina Petrescu, pe podium, face pantomimă: de jur-împrejurul podiumului, pereți, pe care trebuie să-ți închipui... Scări, pe care urcă, trebuie să existe și ele în închipuirea noastră... „Ai reușit, mă, ai reușit!” striga la mine Ogășanu, după concurs! „șoptește în continuare Doru Ana, ca și cum pantomima Irinei Petrescu nu trebuie stînjenită nici măcar cu o șoaptă, apoi se ridică și iese adus de spate ca de la un film la care

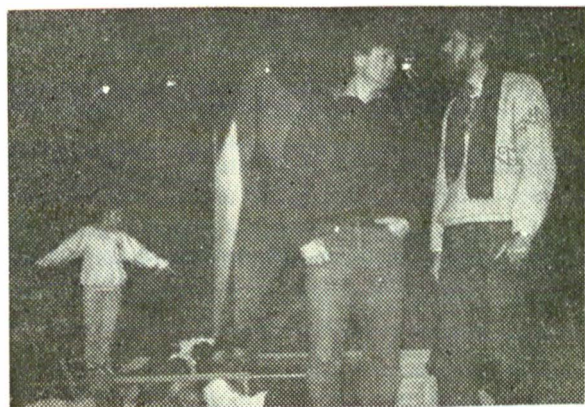
nu rezisti să rămii pînă la sfîrșit... „O fi plecat?” mă întreb, dar și-a lăsat haina și geanta lingă mine, pe scaun... Pe scenă, Ion Caramitru spune ceva despre cuvinte... Textul lui Pirandello... Orice autor de teatru care se respectă și crede într-adevăr în teatru, trebuie să-și declare, mai devreme sau mai tîrziu, neîncrederea în cuvinte... De unde, din pîntecele teatrului, parcă de dedesubt, se aud strigăte slabe și gemete... Pe scenă, alertă: „Oameni!” se spune. „Vin încoace. Sînt mulți!” „Dacă sînt mulți, înseamnă că au curaj!”... Deltaplanul de care atîrnă, prins în lanțuri, scaunul cu Manuela Ciucur, zboară pe deasupra scenei... Personajele de pe scenă se agită, înspăimîntate și fericite totodată: „Oameni!” Niște oameni se apropie într-adevăr: se aud gemete, răcnete, îndemnuri... O frînghie aruncată pe jos, de pe scări, ajunge în scenă; cei de aici o apucă și încep să tragă... Apăr, unul cîte unul, oamenii epuizați, la capătul puterilor, ca după o viață de urcuș... Și un vehicul, care e numit șaretă, acoperit cu un coviltir transparent, ca un cărucior de copil... Între ei e și Doru Ana... Coviltirul este dat la o parte cu infinite precauțiuni... Se ridică în picioare, palidă, subțire ca o părere, în rochie lungă, neagră, Mariana Buruiană... Deodată, imaginea atît de concretă pînă acum a scenei tremură de parcă o vezi într-o apă adîncă... Scena e un pisc, e un vîrf de munte. Treptele pe care le-am urcat ca un spectator oarecare, pe care le-am urcat și altă dată, sînt o pantă grea, pe care o răzbești doar dacă de aici, din vîrf, ești ajutat să urci... Ion Caramitru culege delicat, cu un de-

Valentin Uritescu, Răzvan Vasilescu și Răzvan Ionescu — ipoteze ale lui „a gîndi”

Ion Caramitru și Ileana Predescu
— Jucind, sau trăind ?

Manuela Ciucur, Ion Caramitru și Valentin Uritescu — starea de dincolo de cuvinte

„Dacă sînt mulți, înseamnă că au curaj...” (Pirandello)

get, o lacrimă din colțul ochiului Marianei Burulană, o gustă... „Voi jucați ?” întreabă uimit, Joacă, sau trăiește ?... Este întrebarea pe care și-o pune din cînd în cînd orice spectator... Mi-o pun, fără să vreau, eu însumi, deși îmi spun mereu că e numai o repetiție... Lacrima are totuși gust de sare ?... „A început” explică Val Uritescu, cu un aer de scuză. „Trebuie să-i ținem isonul.” „Sînt teatraliști !” descoperă cineva cu bucurie, ca și cum asta ar spune totul și nici o suferință nu trebuie crezută pînă la capăt... „Ei nu știu că acesta e adevărul !” șoptește Mariana Burulană. „Nici unul dintre noi nu se află în trupul acesta, pe care-l văd ceilalți... Noi revărsăm uimirea din noi peste lucruri...” spune personajul pe care-l joacă Ion Caramitru... Sau Ion Caramitru însuși ? E un spectacol, sau o repetiție ? Trupa de „teatraliști” mîncă, fiecare a primit cîte o farfurie, din hrana acestor duhuri ale înălțimilor... „Mai și sorbiți !” se aude vocea Cătălinei Buzoianu. „Să se audă cum sorbiți din farfuria !” Să nu se uite că sînt totuși oameni...

S-a terminat. „Două ore și douăzeci” spune Cătălina Buzoianu. „Cînd au trecut ?” mă întreb. Între timp nu i-am mai văzut decît pe ei, actorii, „teatraliștii”, oamenii și duhurile, iar scena atît de cunoscută nu mai semăna cu nimic din ce știam... Cum pot niște oameni să răspîndească în jur atîta fascinație, încît totul să se prefacă în vis și închipuire ? „Și cu partea a treia o să fie trei ore și mai bine !” socotește Cătălina Buzoianu.

Mă întreb dacă asta a fost tot. Nimeni nu pleacă. În difuzoare se aude o vijelie — vîntul suierînd, dezlănțuit. „Asta o să fie cînd o să țineți furtuna în mînă” spune Cătălina Buzoianu. Lîngă ea, Adrian Georgescu îi vorbește, animat. A uitat, pesemne, că a promis să nu scoată o vorbă... Nimeni nu pleacă. O fetiță de 13—14 ani, retrasă într-un colț, rușinată, se uită cu ochi mari. Se trezește, parcă, încetul cu încetul, lămurită că totuși s-a terminat... E harfistă... Lucica... „E harfistă ?” se bucură Cătălina Buzoianu. „Și cîtă nevoie am de o harfă ! Și cum arată ea, ca un îngeraș !”... Din păcate, se pare că o harfă e aproape imposibil de obținut... Tot nu pleacă nimeni... Simt nevoia să li se spună ceva, în lipsa aplauzelor... Ce-a fost bine, ce n-a fost chiar așa cum trebuie... „Orchestrația. Asta urmează !” spune Cătălina Buzoianu. „Încă nu e orchestrat — momentele forte, alternate cu momentele de pauză... Repetiții. De asta e nevoie... Abia pe urmă o să vină și siguranța, și libertatea...”

Nicolae MATEESCU